



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Quibus rebus commouendi sint auditores ad luctum. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

metipfos accuse mus, & doleamus: confiteamur peccata nostra, et satisfaciamus: ostendat etiam, maximas pœnas duros illos, qui non egerint pœnitentiam. nam si, vt Apostolus inquit, irritam quis faciens legem Moysi, sine vlla miseratione, duobus aut tribus testibus moriebatur, quanto maiora supplicia merentur ij, qui benignissimum patrem Deum peccatis suis irritauerint? Quare ad pœnitentiam, tanquam ad arborem vitæ, confugiendum esse inculcabit, expellendum à nobis peccatum: quandoquidem quasi coluber in prœcordijs hominũ parit mortem, & quasi serpens, venenum spirat, & lethiferum generat morbum: audiendum atque imitandum Dauidem, pœnitentiæ exemplar, dicentem; Genua mea infirmata sunt à ieiunio; & caro mea immutata est propter oleum.

Quibus rebus commouendi sint auditores ad luctum. Cap. XIII.

DOLORIS frater, & pœnitentiæ filius est luctus, nobilis Christianorum hominum virtus, vanitatis & stultitiæ expulsor, sapientiæ socius, & beatitudinis fidelissimus comes, quemadmodum Dominus noster in Evangelio testatum reliquit, cum dixit: Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. nam quemadmodum seruus plorans, propitium reddit dominum suum, filius patrem lachrymis mitigat, & paruulus plorans, asperam matrem mulcet; sic etiã peccator profusis lachrymis placat iram Dei, ad eiusque se amicitiam adiungit. Quamobrẽm ostendat Ecclesiasticus orator, summam in hoc apparere Dei benignitatem, vt quod ipse prima mulieri peccanti,

tan-

tanquàm peccati pœnam, dederit, cùm dixit: In tristitia
 paries filios tuos, in salutē humani generis voluerit con-
 uerri: nam sicut tristitiam peccatum peperit; ita & tri-
 stitia peccatum contriuit: & quemadmodum vermis in
 ligno natus, ipsum postea corordit, sic peccati tristitia, ip-
 sum peccatum comminuit. Hortetur auditores, vt luctu
 preoccupent pœnam, quam pro suis peccatis merentur, ro-
 gum peccatorum extinguant, non iam aquis multis, sed
 paucis lachrymis. nam quamuis magnus sit peccati ignis,
 modica tamen lachryma eum extinguit: respōdeant iu-
 dici, priusquàm in pratoriū veniit; desleant nō pœnam,
 sed peccatum: neque solū illud desleant, sed desleant a-
 mare, quemadmodum & Petrus: de profundis clament,
 & deducant fontes lachrymarum, quò Dominus miseri-
 cordia motus, peccata dimittat, clemens etenim est, ipse
 quippe dicit: Nolo mortem peccatoris, sed magis vt con-
 uertatur, & viuat. ostendat autem lugendum esse, quòd
 nosmetipsos ignoremus, ac perditè nimum diligamus, q̄
 in huius vitæ peregrinatione, non secus ac si nunquàm
 essemus morituri, nobisipsis placentes, non Deo viuamus:
 quòd imaginem Dei, ad quam formati sumus, deturpe-
 mus: quòd exules, obliti caelestis patriæ, hunc mūdum pa-
 triam nostram esse ducamus, hæredesq̄, amplissimi regni
 hereditate nosmetipsos priuemus: quòd filij Dei adopti-
 ui, & fratres Christi, eius preciosissimo sanguine redem-
 pti, filij diaboli, culpa et ignauia nostra, efficiamur: quòd
 puluis, cinis, vmbra cūm simus, multa nobis arrogemus; et
 in hominibus, quorum proprium est, decipi & decipere,
 spes collocemus: charitatis, qua est virtutum omniū ani-
 ma, expertes, nec patientes simus, nec benigni, plerunquē
 inui-

inuidi: quæramus tantū quæ nostra sunt: cupidiores huius vitæ, quàm oporteat, in Dei voluntate nō conquiescimus, nimum sæpè studium in rebus non necessarijs ponentes, tempus conteramus, verborū aucupes, inanis gloriolæ cupidi, semper discentes, et nunquàm ad scientiam peruenientes, vulgus pessimum magistrum sequamur, adulemur nobismetipsis, dulci laudum veneno delectemur, veluti morbo phœnetici diuinitus nobis traditas medicinas auersemur, in rebus aduersis animum abijcimus, in prosperis efferamur: lugendum esse, quòd varijs huius vitæ fluctibus, aut non perueniamus ad portum, aut in portu naufragium faciamus: quòd in huius vitæ militia aut simus trans fugæ, aut, si interdum ad Christi castra reuertamur, miserabiliter vincamur: quia ea, quæ opus est animi constantia, sub vexillo Christi non militamus: lugendos communes orbis terræ morbos, nusquàm tutam fidem, virtutem plerunquè iacere, innocentes opprimi, improbis honores deferri. Hoc autem in primis lugendum est, contaminatam atque corruptam esse Domini nostri Iesu Christi sanctissimam religionem, peste variarū heresum: sanctæ Ecclesiæ matris nostræ nouos quotidie inimicos exoriri, regnare impietate, dominari crudelitatem, imperare tyrannicam libidinem. quo loco de calamitatibus reipublicæ Christianæ, & de Turcarū tyrannide, multa accommodari possunt hoc tempore: & locus ille Hieremiæ explicandus, Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontes lachrymarum, & plorabo die ac nocte interfectos meos? Non lugendos esse, qui mortui sunt, pro illis potius orandum; vitam hanc esse ludum, somnium, nequaquam stabilem, motum aëris præteruo-

teruolantis nauis mare, nauigantis vestigium, vaporem, rorem matutinum, florem manè virentem, vesperè marcescentem; multa cōmoda asserre mortem, statuere terminum peccandi, varijs periculis & calamitatibus homines liberare, præbere aditum ad aternam & beatam vitam, vt præclarè in quodam opusculo de bono mortis, sanctus scribit Ambrosius.

Quomodò excitare possint auditores ad Ieiunium. Cap. XV.

POENITENTIAE pars, et virtutum Christianarum parens ac custos, est ieiunium. Quarè ostendat Ecclesiasticus orator, ieiunium ad iram Dei placandam, & peccata expianda, sed sæpè etiam ad impetrandum aliquid à Deo, adhibitū fuisse. Niniuitas, auditis illis verbis, Adhuc quadraginta dies, & Niniue subuertetur, ilicò ad ieiunium vniuersos confugisse, vbiq; saccum, vbiq; cinerem, vbiq; fletum & eiulatū, atq; sic urbem periculis ereptam fuisse: Moysen, & Eliam, si quãdò ad Deum volebant accedere, & quantum homini fas est, alloqui, à ieiunio opem petisse. Daniele, leonum lacum ieiunium ingredientem, mitem ab immitibus illa sum redisse: tres pueros apud Babyloniam, caminum ingressos, atque in igne multo tempore colloquentes, egressos igne ipso fulgidiora corpora habentes; quoniam corporum natura, ieiunio corroborata, cum natura ignis certabat, indequè ipsa victoria secuta est. Quam rem explicans Ecclesiasticus orator, per interrogationem dicet: Audistis pugnam admiratiōe dignam? audistis nouam, inauditamq; victoriam? Ieiunium igitur miramini, alacriq; animo illud susci-